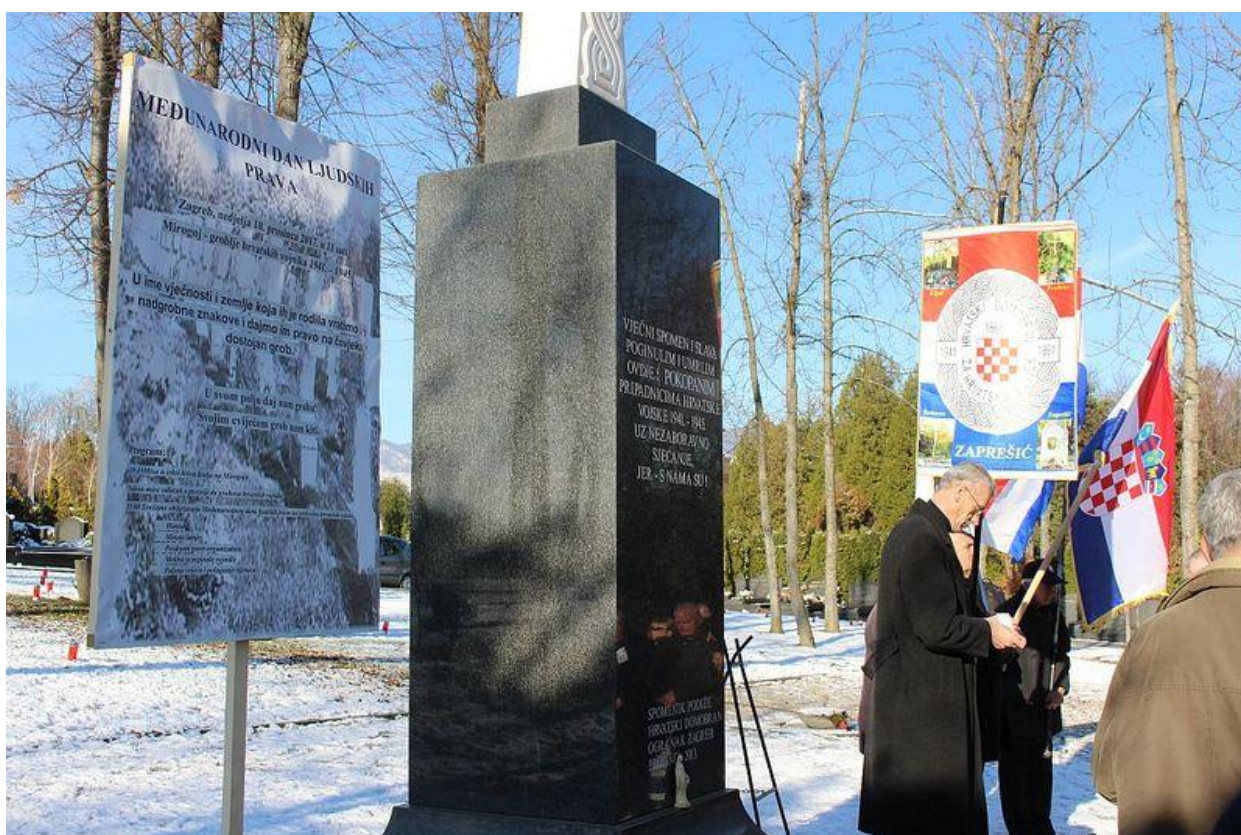
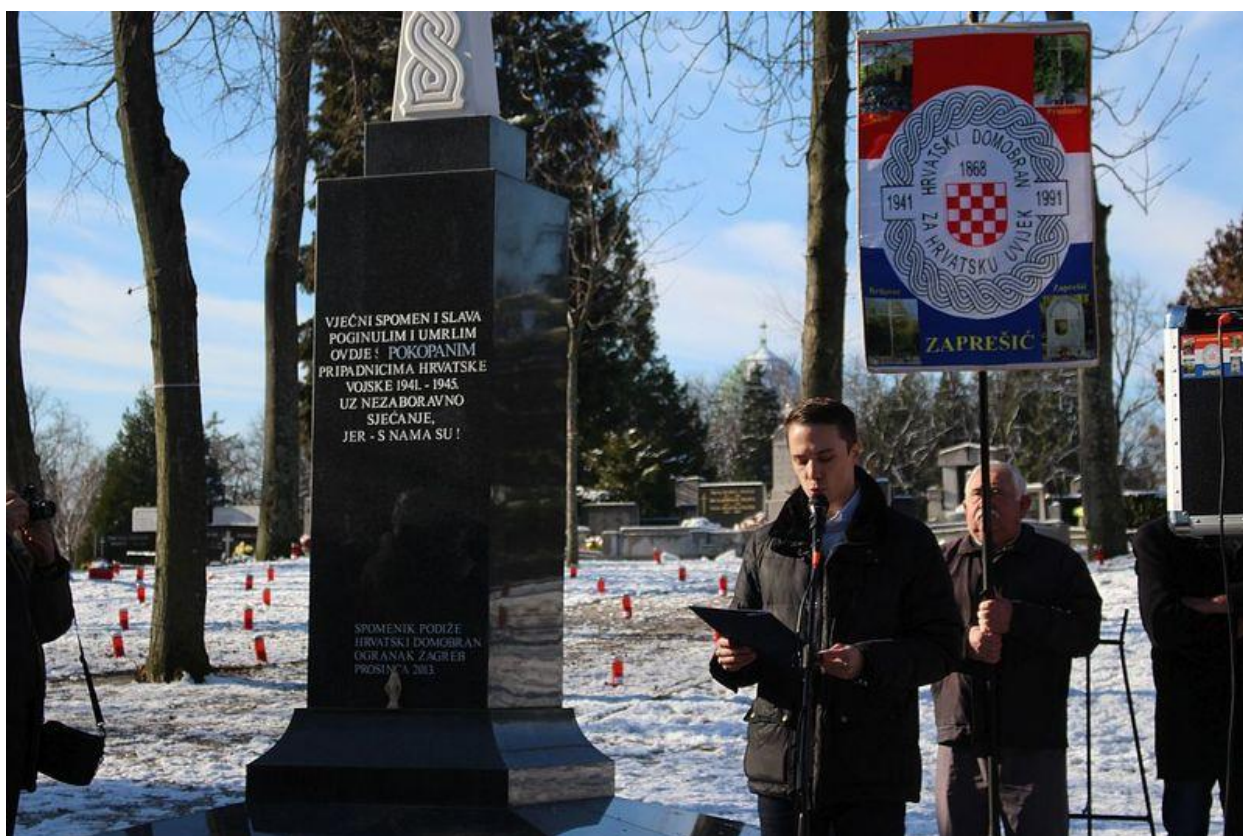

Međunarodni dan ljudskih prava

U nedjelju 10. prosinca na preoranom groblju hrvatskih vojnika 1941. - 1945. na Mirogoju u Zagrebu obilježen je Međunarodni dan ljudskih prava u organizaciji Hrvatskog društva političkih zatvorenika Osijek, Hrvatskog domobrana Osijek, Žrtve za Hrvatsku Osijek i Hrvatskog obrednog zdruza Jazovka - krilo Đakovo.

Poslije svete mise za duše pokojnih u crkvi Krista Kralja na Mirogoju održano je komemorativno sjećanje na mjestu njihovih grobova i poslije smrti obesčašćenih kosti hrvatskih bojovnika Nezavisne države Hrvatske. Poginulim hrvatskim vojnicima komunistička vlast zapovjedila je preorati njihove grobove.

Učinjeno je to po zapovijedi izdanoj 6. srpnja 1945. od zloglasnog partizansko-komunističkog Ministra unutarnjih poslova Vicka Krstulovića. Na tom prekopanom i poravnatom nekadašnjem posljednjem počivalištu preminulih hrvatskih bojovnika od 1941. - 1945. sjećanje je obnovljeno prigodnim govorom i s imenima pokojnika na pripremljenih 550 svijeća.

Prepis

FEDERALNA DRŽAVA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
Odjel opće uprave
Broj: 2.811/45.
Zagreb, dne 6. srpnja 1945.
Predmet: Uklanjanje vojničkih groblja
okupatprša.-

1./ Obilaznik N.O.-ica Dalmacije, Istre i Slovenije
2./ Okružnik N.O.-ica Savaški kotar, Hrvatsko Primorje,
Kordun, Lik, Banija, Zagreb, Varaždin, Bjelovar, Mos-
lavina.
3./ Privremeni Gradsko N.O.-u Zagreb

Fašistički je okupator platio brojnim Hrvatima svoj pokušaj da istrijebi naše narode. Džanak koji je on morao da daje u krvi, bio je ogro-
zan iz razloga, što je okupator iskoristavao svaku priliku, da protiv naših
naroda razjaruje i onake pobješnjale svoje bande. Tako je okupator sakupl-
io svoje poginule, prenosio ih na naročito uređjena groblja, gdje ih je sahra-
njivao uz posebnu paradu i uz učestvo domaćih izdajnika. Uslijed toga ostali
su iznako je okupator protjeran iz naše zemlje, mnogo prostora izravno
smještena i brižljivo očuvana groblja okupatora, dok su kosti naših boraca
kojekuda rasijane, većina bez ikakvog vanjskog znaka.

Treba izbrisati svaki trag sličnosti fašističke vladavine. Tako
potrebno i da se savno sa zemljom svih vanjski znakovi, po kojima bi se ra-
zaznavalo mjesto, gdje su se činila takova groblja.

Stoga da se u pogledu tih groblja postupiti ovako:

- 1./ Ogradne zidove, plotove kao i druge predmete i svjetla kojima je bio o-
graničen prostor za groblja, na kojima su se odvijali pokopali okupatorski voj-
ci i njemački, talijanski, mađjari i ustaše, treba odstraniti.
- 2./ Vanjska obilježja na pojedinim grobnim humcima /krstove, ploče, konfesij-
e, sve druge znakove/ treba ukloniti tako, da čitavo mjesto, koje je bilo
redjeno za groblje, bude poravnano.
- 3./ Sa pojedinim grobnim humcima, koji se nalaze isvan skupnog groblja i is-
mješani su sa drugim grobovima, dignuti kako vanjska znakove.
- 4./ Lješine se ne smiju ni u jednom slučaju dirati, niti grobovi otvarati i
prekopavati.
- 5./ Prostore, na kojima su se nalazili grobovi, ne smije se upotrebljavati
za pokopanje novih žrtava. Ovaj se prostor može upotrijebiti kao rasadnik
za ukrasno groblje bilo je ili slične svrhe.
- 6./ Ostranjeni materijal sa grobova ne smije se rasnositi. Drvo će se sku-
piti na jednom mjestu, izbrisati svaki znak i natpis i po potrebi
upotrijebiti ga, dok se se kameni materijal upotrebi, kao znak na predhodni
odstranjeni bez ikakva znaka. Sve što je na njemu bilo uklesano ili zapisano.
Od svih ovih ovih postupaka izneta su groblja i grobovi domobrana.

Razumije se da se kod svega toga mora postupati na način, koji će ostaviti
nedvojbeni utisak, da ovaj postupak nije nikako akt osvete, već je iza-
van isključivo imperativ, da se ukloni sve, što bi moglo potsjedati na vr-
nena fašističkog sulaza.

SMET FAŠIZMU - SLOBODA WARODU -
MINISTAR
V. Krstulović v.r.

U ime Hrvatskog društva političkih zatvorenika Osijek istaknuo je kako su protiv diskriminacije i kršenja osnovnih ljudskih prava i uskraćivanja prava na obilježeni grob, hrvatski biskupi upozorili još 20. rujna 1945. Tada su u svom glasovitom Pastirskom pismu uputili poruku vjernicima:

„Napokon, još jednu bolnu i neobičnu činjenicu moramo vam napomenuti, predragi vjernici. Ni grobovi pokojnika nisu ostali pošteđeni. Na grobljima u Zagrebu, Varaždinu i drugim mjestima, odredbom neposredno pretpostavljenih vlasti, skidaju se križevi s grobova ustaša i njemačkih vojnika. Sami grobovi poravnati su tako, da se ne može raspoznati, gdje je tko pokopan. Ovakav postupak mora se osuditi. Pred smrću klanjaju se svi ljudi. I neprijatelj prestaje poslije smrti biti neprijatelj. I njemu pripada po nepisanim zakonima čovječanske uljudbe, koja izvire iz kršćanske ljubavi, pravo na pristojan grob. Poznato je, da su poslije prvoga svjetskoga rata nekadašnji neprijatelji i te kako poštivali i čuvali grobove vojnika, koji su kao osvajači pali u stranim zemljama. Danas se to kod nas uskraćuje vlastitim sinovima.“

Potom je govornik upozorio kako su na ovom groblju hrvatskih vojnika od 1941.-1945. pokopani oni koji su umrli u zagrebačkim bolnicama od posljedica rata, kao i vojnici koji su poginuli u borbama u okolici Zagreba. Odlukom komunističkih vlasti u srpnju 1945. uklonjena su nadgrobna obilježja i uništena, grobni humci su preorani, a obiteljima i danas nije dopušteno obilježiti grob člana svoje obitelji. Komunističko obrazloženje odluke o uklanjanju vojničkih groblja okupatora glasilo je: „Treba izbrisati svaki trag zloglasne fašističke vladavine. Tak je potrebno da se sravne sa zemljom svi vanjski znakovi po kojima bi se razaznalo mjesto gdje su se dizala takva groblja.“ Kako bismo razumjeli ovu naredbu moramo poznavati izričaj komunističke ideologije koji kaže: „Tko nije s nama protiv nas je“ ili u prijevodu, tko nije komunist taj je fašist.

Istaknuto je da se tom odlukom krši ljudsko pravo na obilježen grob, povrijeđen je mir i dostojanstvo pokojnika, narušeno je pravo na osobnost, sloboda vjeroispovijesti, ali je napravljena i diskriminacija iz mržnje barbarskim postupkom uništenja. Ljudska prava nisu izmišljena, ona su prirodna. Od rođenja do smrti, što godi bili u životu, postoje ljudska prava koja se odnose na svakog čovjeka i posvuda – ona su univerzalna. Ta prava vrijede u rodilištu, i na groblju, ona vrijede za pobjedničke i poražene vojnike, svi ljudi su jednaki u rođenju i smrti.

Uništenjem ovoga groblja povrijeđena je: Opća deklaracija o ljudskim pravima, Ženevska konvencija, Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Povelja EU o temeljnim pravima, Ustav RH, Zakon o grobljima, Zakon o istraživanju uređenju i održavanju vojnih groblja, groblja Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, Kazneni zakon čl. 332 Povreda mira pokojnika.

Na groblju Mirogoj dostojanstveno su pokopani ugledni građani i obični ljudi. Ovdje brončane i kamene skulpture imaju prava i dostojanstvo po Zakonu o zaštiti spomenika kulture budući da je Mirogoj zaštićeni spomenik kulture. Na ovom groblju jedino nikakva prava nemaju hrvatski vojnici poginuli u vremenu 1941. do 1945. na ozemlju Hrvatske. Paljenjem 550 svijeća, na 550 grobnih mjesta, s imenom i prezimenom pokopanog hrvatskog vojnika, željelo se vratiti dostojanstvo ljudima koji anonimno počivaju u prikrivenim grobovima pored raskošnih grobnica groblja Mirogoj. Sukladno općoj Deklaraciji o ljudskim pravima pravu na slobodu vjeroispovijesti, tražimo da se ovim ljudima vrati dostojanstvo i mir, grobovi obilježe u skladu s vjerskom pripadnošću pokojnika. Na grob za kršćane u znaku križa, a za pripadnike islamske vjere znak nišana.

Selektivna primjena ljudskih prava je kršenje ljudskih prava. Zato što su ovi ljudi pripadali poraženoj vojsci, obiteljima je nametan osjećaj krivnje za zločine koje nisu počinili, tako da i danas postoje traume koje su prisutne u naraštajima koji nisu živjeli u to vrijeme. Ovo groblje je dio kulture sjećanja, ali i suočavanja s prošlošću. I na kraju govornik je završio prvim člankom Opće deklaracije o ljudskim pravima:

"Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i savješću pa jedna prema drugima trebaju postupati u duhu bratstva".

Molimo Vas da sve netočne podatke prijavite na urudzbni@gradskagroblija.hr

Pretraživanje Ispis ?

Podaci o pokojniku

Ime: LJUBOMIR
Prezime: AŽDAJIĆ
Datum smrti: 03.06.1942
Datum ukopa:
Starost: 23

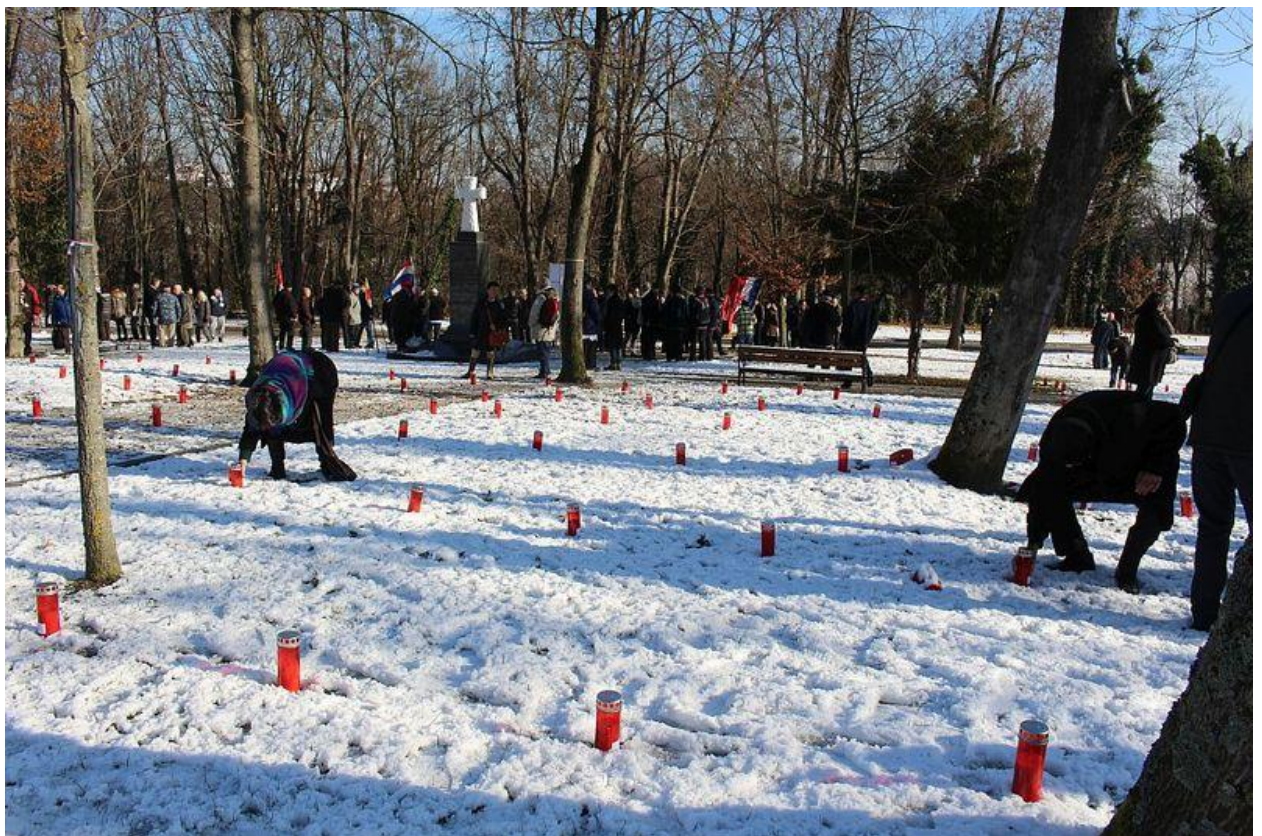
Grobje: MIROGOJ
Odjel: RKT
Polje: 37B
Razred: III
Broj: 80

[Traži](#) [Pokojnici](#) [Karta](#)

Axiom Memento web GIS modules - © 2014 [Axiom d.o.o.](#)

Molitvu za pokoj duša vojnika na preoranom groblju predvodio je za katolike velečasni Ante Pavlović, a za duše islamske vjeroispovijedi efendija Mersad Kvesić.

Potom je organizator zamolio da okupljeni upale pripremljenih 550 svijeća za 550 pokojnika na groblju hrvatskih vojnika 1941-1945. Svaka svijeća imala je ime i prezime pokojnika s datumom smrti.

Barbarstvo komunističkih vlasti 1945. koje su izdale neciviliziranu zapovijed i preorali groblja palih hrvatskih vojnika, još se uvijek poštuje i štiti. To je vidljivo na Mirogoju u Zagrebu. Neobilježene i neuređene grobne plohe na to ukazuju. Komunistička zapovijed na Mirogoju još uvijek traje. Na to su nas

podsjetili pristigli domobranci iz Osijeka, koji su potaknuli na pomnije razmišljanje. Nakon 45 godina komunističkog terora i nakon 27 godina samostalne države Hrvatske, po prvi puta su upaljene svijeće i odana počast za sve obesčašćene borovnike na preoranom dijelu Mirogoja. A zašto zakazuje gradska vlast i državna vlast, kad su u pitanju dostojanstvo i ljudska prava pokojnika na posljednje počivalište? Zar se potomci nemaju pravo sjećati svojih predhodnika palih za san o hrvatskoj slobodi. A s njima i svi istinoljubivi domoljubi pokloniti se žrtvama onih koji su poginuli u vihoru Drugog svjetskog rata za nikad dosanjenu slobodnu i samostalnu Hrvatsku.

fotografije tekst: **Damir Borovčak**